

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 10P/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5919200081
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Stašíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2019:5919200081.3

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov: M. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. N. XXXX/XX, V. a N. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje rodičom maloletého dieťaťa M. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. N. XXXX/XX, V. a N. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, aby maloletého S. Y., nar. XX.XX.XXXX odovzdali do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra so sídlom J. Jančeka 32, Ružomberok, najdlhšie na obdobie do 28.06.2019.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 15.01.2019 bol Okresnému súdu Ružomberok doručený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok (ďalej len "Úrad") na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, na základe ktorého bude maloleté dieťa odovzdané do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra, so sídlom J. Jančeka 32, Ružomberok najdlhšie na obdobie do 28.06.2019.

2. Úrad podnet zdôvodnil tým, že maloletý S. Y. pochádza z úplnej rodiny, jeho rodičia naďalej nežijú v spoločnej domácnosti (od mája 2017), kedy sa matka s deťmi odsťahovala zo spoločnej domácnosti v X. a žije so svojimi deťmi (najstaršia dcéra N., nar. XX.XX.XXXX, synom S., nar. XX.XX.XXXX a S.) v podnájme v mestskom byte. V poslednom období (od decembra 2018) podľa slov matky sa syn s otcom nestretáva. Rodičia navzájom spolu komunikujú. S. S. je vedený v evidencii sociálnej kurately na oddelení SPODaSK od septembra 2014. V roku 2017 (v mesiaci apríl 2017) kedy S. navštevoval 7. ročník Základnej školy s materskou školou Likavka na oddelenie SPODaSK - škola oznamovala zanedbávanie povinnej školskej dochádzky a následne aj v mesiaci máj a jún - celkom počet vymeškaných neospravedlnených hodín 258. S. S. v šk. roku 2016/2017 absolvoval vyšetrenie v Centre pedagogickopsychologického poradenstva a prevencie v Ružomberku z dôvodu záškoláctva a dosahovania slabých vyučovacích výsledkov (v CPPPaP maloletý vedený od r. 2009 z dôvodu šetrenia školskej zrelosti). Diagnostikované mu bolo intelektové pásmo výrazného podpriemeru až pásmo ľahkej mentálnej retardácie - ľahký stupeň. V roku 2017 začal z dôvodu problémového správania v škole niekoľko mesiacov navštevovať Nížkoprahové denné centrum pre deti a rodinu PREROD v Ružomberku, kde bol zaradený do ambulantnej skupinovej formy starostlivosti. Matka maloletého S. dňa 28.08.2017 umiestnila svojho syna na dobrovoľný pobyt v Diagnostickom centre v Ružomberku. Napriek odporúčeniu z Diagnostického centra o predĺžení pobytu mal. S. tento pobyt matka maloletého dňa 26.11.2017 ukončila. Otec maloletého S. sa podieľal na spolufinancovaní pobytu svojho syna. Po ukončení pobytu v Diagnostickom centre v Ružomberku mal. S. opätovne nastúpil do 7. ročníka

Základnej školy v Likavke - dňa 27.11.2017 a v mesiaci december 2017 vymeškal 66 neospravedlnených hodín. V mesiaci január 2018 nebol S. v škole od 08.01.2018 do 12.01.2018.

3. Dňa 29.01.2018 mal. S. na základe Uznesenia Okresného súdu Ružomberok č.k. 2P/4/2018-31 zo dňa 23.01.2018 (súd nariadil rodičom odovzdať dieťa do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra Ružomberok) nastúpil na pobyt na dobu určitú - do 29.06.2018. V zariadení bol mal. S. vzhľadom na svoje intelektové schopnosti preradený na vzdelávací program pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a fakt že p. Y. pracuje v zamestnaní s trojzmennou prevádzkou (v Dolnom Kubíne) matka prihlásila svojho syna do Špeciálnej základnej školy s materskou školou v Liptovskom Jáne od 03.09.2018 - adaptácia S. prebehla bez problémov, ale následne škola oznamovala vymeškané neospravedlnené hodiny (september 2018 - 68 hod. a následne november 2018 - 53 vyučovacích hodín). Navrhovaný prestup S. na Spojenú školu, Malé Tatry, Špeciálna základná škola Ružomberok p. Y. akceptovala a jej syn S. nastúpil dňa 05.11.2018 do školy do 9. ročníka. V telefonickom kontakte Spojená škola Malé Tatry, Ružomberok potvrdila, že mal. S. nechodí riadne do školy a ku dňu 09.01.2019 má vymeškaných 49 hodín. Následne zistené že nechodí do školy (od 07.01. do 15.01.2019), výchovné problémy u maloletého nezaznamenávajú - charakterizujú ho ako vysmiateho, ochotného, hlásiaceho sa na vyučovaní - zmena nastala v decembri 2018 - prestal chodiť do školy. Matka zrejme počas svojej pracovnej zmeny nedokáže zabezpečiť synovu dochádzku.

4. Uznesením č.k. 10P/2/2019-14 zo dňa 16.01.2019 súd začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP") - odovzdanie maloletého dieťaťa do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra, so sídlom J. Jančeka 32, Ružomberok.

5. V rámci dokazovania v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o neodkladnom opatrení sa súd oboznámil s nasledovnými listinnými dôkazmi:

- a) Správa Úradu zo dňa 16.05.2018 o pobyte maloletého v Diagnostickom centre (č.l. 3);
- b) Správa Úradu zo dňa 02.07.2018 po ukončení pobytu maloletého v Diagnostickom centre (č.l. 4);
- c) Úradný záznam o telefonickom hovore zo dňa 20.11.2018 s riaditeľkou školy maloletého o plnení školskej dochádzky a správaní (č.l. 5);
- d) Úradný záznam o telefonickom hovore zo dňa 31.12.2018 s matkou maloletého o aktuálnej situácii ohľadom maloletého (č.l. 6);
- e) Úradný záznam z predvolania matky na Úrad dňa 09.01.2019 vo veci zanedbávania povinnej školskej dochádzky a zhodnotení situácie dieťaťa;
- f) Spisovým materiálom tunajšieho súdu sp.zn. 2P/4/2018.

Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vyluču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 37 zákona o rodine, ods.:

1) Nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

2) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

4) Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,

b) inú povinnosť.

5) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

6) Ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

7) Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

6. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa dočasne upravujú pomery, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Účelom tohto inštitútu je preto rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia sú nevyhnutnosť potreby dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov alebo zabránenie ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia, osvedčenie o nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana (musí byť osvedčená existencia základných skutočností, z ktorej vyplýva, že nárok existuje a že jeho predbežnú úpravu si okolnosti nevyhnutne vyžadujú, aby sa zabránilo vzniku, či rozširovaniu škody, či inej ujmy), odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy ako aj vhodnosť a primeranosť navrhovaného neodkladného opatrenia. Pritom platí, že neodkladné opatrenia vo veciach starostlivosti

súdu o maloleté deti musí byť nariadené veľmi uvážene a po starostlivom skúmaní všetkých dôsledkov, ktoré môžu vo vzťahu medzi rodičmi a dieťaťom nastať. Neodkladným opatrením podľa § 367 CMP môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Obsah tohto neodkladného opatrenia úzko súvisí s otázkou ochrany maloletého dieťaťa

7. V prejednávanej veci súd so zreteľom na dočasný, predbežný a preventívny charakter neodkladného opatrenia a účinky tohto inštitútu a s tým spojené zákonom požadované predpoklady pre jeho nariadenie, nariadil rodičom, aby maloletého odovzdali do starostlivosti Diagnostického centra v Ružomberku najdlhšie na obdobie do 28.06.2019. Súd vychádzal z skutočností, ktoré uviedol v podnete Úrad ako aj z pripojených správ a záznamov z ktorých mal preukázané, že rodiča nezvládajú výchovu svojho syna a nedokážu zabezpečiť nápravu jeho správania, keď sa u maloletého prejavujú výrazné poruchy správania - nerešpektovanie autorít, vymeškávanie vyučovania a je nevyhnutné, aby bol menovaný umiestnený do zariadenia, aby sa zabezpečila odborná pomoc maloletému dieťaťu a aby sa tak zamedzilo prehlbovaniu porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu u maloletého.

8. Súd mal preukázané, že predchádzajúci pobyt maloletého v Diagnostickom centre, ktorý mu bol nariadený neodkladným opatrením tunajšieho súdu č.k. 2P/4/2018-31 zo dňa 23.01.2018 mal na maloletého pozitívne účinky, keď sa na tamjšie pomery dobre adaptoval, začal dosahovať lepšie školské výsledky, čo malo vplyv aj na jeho sebavedomie. Nadobudol dobré vzťahy so spolužiakmi a rešpektoval autority. Neodkladné opatrenie teda splnilo svoj účel. Z ďalších listín mal však súd preukázané, že po prepustení maloletého z Diagnostického centra maloletý síce sprvoti zmenil svoje správanie, avšak od decembra 2018 opätovne zanedbáva školskú dochádzku. U maloletého sa dokonca objavili podozrenia z užívania drog a požičiavania peňazí u spolužiakov (čo môže byť dôvodom zanedbávania školskej dochádzky). Matka napriek snahe a aktívnej spolupráci so školou nedokáže zabezpečiť pravidelnú školskú dochádzku syna, keďže pracuje v trojzmennej prevádzke.

9. Z vyššie uvedeného dôvodu si súd osvojil podnet Úradu, pričom má zato, že je potrebné maloletého opakovane umiestniť do Diagnostického zariadenia, t.j. do zariadenia, ktoré už v minulosti zabezpečilo všestranný rozvoj maloletého a u ktorého je teda predpoklad, že zamedzí ďalším excesom maloletého. Umiestnenie maloletého do režimového zariadenia je v najlepšom záujme dieťaťa. Dieťaťu bude umožnené žiť v chránenom prostredí, kde bude mať zamedzenú možnosť záškoláctva, zamedzený prístup k drogám a kde nad ním bude zabezpečený permanentný dohľad.

10. V prípade ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie, súd nariadené neodkladné opatrenie zruší (§ 334 CSP v spojení s § 360 ods. 1 CMP).

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Ružomberok, písomne v štyroch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP)

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok

nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na uskutočnenie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov; ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí - rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak bola v rozhodnutí upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému (§ 370 ods. 1 CMP) pred uskutočnením výkonu rozhodnutia po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti. (§ 378 CMP). Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, súd môže uložiť povinnému pokutu do 1 000 eur. Pokutu možno uložiť aj opakovane za každé porušenie povinnosti vyplývajúcej z rozhodnutia. (§ 382 CMP). Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu a) rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu, b) prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Súd odníme maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť, a postará sa o jeho odovzdanie tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať. (§ 386 ods. 1 CMP)